

Ringeriksregionens høringsuttalelse til Buskerudplanen

Innhold

Ringeriksregionens høringsuttalelse til Buskerudplanen	1
Innledning	1
1. Tiltak og prioritering.....	1
1.1 Innenforskap som hovedprioritet.....	2
1.2 Samferdsel og infrastruktur som vekstmotor	2
1.3 Næringsutvikling og grønn konkurransekraft	3
1.4 Klima, miljø og energi	3
1.5 Attraktive steder og omdømme	3
2. Ny plan- og gjennomføringskultur.....	3
3. Konsekvenser for egen virksomhet	4
4. Rammebetingelser og interessepolitikk	4
5. Regional areal- og mobilitetspolitikk.....	5
Avslutning	7

Innledning

Ringeriksregionen takker for muligheten til å avgi høringsuttalelse til Buskerudplanen. Vi ser svært positivt på initiativet til å utarbeide en felles, overordnet plan for Buskerud, og mener dette gir et viktig grunnlag for en helhetlig og strategisk utvikling av fylket.

Uttalelsen bygger på regionens prioriterte innsatsområder: klima og miljø, innenforskap, næringsutvikling og vekst, omdømme samt samferdsel og infrastruktur.

Ringeriksregionen mener Buskerudplanen beskriver utfordringsbildet godt, men mangler det som er avgjørende for å lykkes: tydelige prioriteringer, forpliktende oppfølging og konkret gjennomføring. Planen må i større grad peke ut retning og valg – ikke bare beskrive muligheter.

1. Tiltak og prioritering

Er foreslåtte tiltak og grep riktige og relevante ut fra de viktigste samfunnsutfordringene i Buskerud, og hvilke foreslåtte tiltak bør etter deres vurdering gis høyest prioritet?

Ringeriksregionen forventer en tydelig prioritering av tiltak som gir reell effekt:

1.1 Innenforskap som hovedprioritet

Økt deltakelse i arbeid og utdanning er den viktigste forutsetningen for bærekraftige lokalsamfunn. Tidlig innsats og helhetlige løp må prioriteres.

1.2 Samferdsel og infrastruktur som vekstmotor

Samferdsel er den viktigste enkeltfaktoren for utvikling i Ringeriksregionen og må gis høyeste prioritet i Buskerudplanen.

Ringeriksregionen vil særlig understreke:

- **FRE16 må gis høyeste prioritet** i det videre arbeidet
- Veiprojektene i regionen må **ses i sammenheng**, og ikke behandles stykkevis
- **E16 Nymoen–Eggemoen må prioriteres høyere**, og fremdriften må sikres
- Det bør vurderes om **strekningen Skaret–Høgkastet** bør spilles inn i Nye Veiers portefølje, uten at dette svekker fremdriften i fellesprosjektet
- **Bedre utnyttelse av eksisterende jernbaneinfrastruktur** må prioriteres, både for person- og godstransport
- Det må avklares hvordan **persontrafikk på strekningen Roa–Hokksund** skal prioriteres videre

Samtidig vil Ringeriksregionen understreke at Buskerud ikke kan utvikle sin samferdselspolitikk isolert innenfor egne fylkesgrenser:

- Det må sikres **sømløse overganger mellom fylker**, særlig mot Akershus
- Buskerud må i langt større grad se **infrastruktur og mobilitet i sammenheng med utviklingen i Akershus og Osloregionen**
- **Grensekryssende transportårer** må prioriteres, både for arbeidsreiser, næringstransport og beredskap
- Samferdselssystemet må utvikles som et **helhetlig regionalt nettverk**, ikke som separate fylkesvise løsninger

Ringeriksregionen er en integrert del av vekstområdet rundt Oslo, med betydelige investeringer i bolig- og næringsarealer og et stort potensial for avlastning av presset i hovedstadsområdet. Likevel har regionen i for liten grad vært inkludert i sentrale planprosesser, blant annet i arbeidet med regional plan for areal og mobilitet i Akershus.

Dette er uheldig – både for Ringeriksregionen og for den samlede utviklingen i Osloregionen.

Manglende samordning på tvers av fylkesgrenser svekker:

- muligheten for **effektive transportløsninger**
- utviklingen av **arbeidsmarkedsregionen**
- potensialet for **overføring av gods fra vei til bane**
- evnen til å håndtere **vekst, klima og arealbruk i sammenheng**

Ringeriksregionen forventer derfor at Buskerudplanen tydelig forplikter til:

- aktiv samordning med Akershus og øvrige deler av Osloregionen
- bedre kobling mellom arealutvikling og transport på tvers av fylkesgrenser
- at regioner som Ringeriksregionen inkluderes i relevante planprosesser der funksjonelle sammenhenger tilsier det

Uten en slik tilnærming vil man ikke lykkes med verken bærekraftig mobilitet, regional utvikling eller effektiv ressursutnyttelse.

1.3 Næringsutvikling og grønn konkurransekraft

Buskerud må utvikle flere kunnskapsintensive arbeidsplasser og styrke samspillet mellom offentlig og privat sektor.

Samtidig må regionens naturressurser løftes tydeligere fram:

- **Jord- og skogressurser** som grunnlag for verdiskaping, beredskap og det grønne skiftet
- **Vern av matjord** som overordnet prinsipp
- **Skogens rolle** i bioøkonomi og klimaarbeid

1.4 Klima, miljø og energi

Planen må i større grad speile og forsterke klima- og miljøarbeidet i kommunene:

- Tydelig satsing på **lavutslippssamfunnet**
- **Klimatilpasning** som integrert del av planleggingen
- Ivaretagelse og videre utvikling av **fornybar kraftproduksjon**

1.5 Attraktive steder og omdømme

Attraktive byer og tettsteder er en forutsetning for å lykkes med både rekruttering, næringsutvikling og inkludering.

2. Ny plan- og gjennomføringskultur

Ny plan- og gjennomføringskultur. Hvordan kan oppfølgingsmekanismene for forpliktende samarbeid best planlegges og iverksettes for å få mest mulig effekt av samlet innsats (oppfølgingsmekanismer og felles arenaer), og hvilke erfaringer eller

gjennomføringsprinsipper mener dere er viktigst sett i lys av kunnskap om hva som faktisk virker fra politiske mål, til strategi og konkret tiltaksoppfølging (for eksempel implementering, læring, ledelse og ansvars- og ressursprioriteringer)?

Ringeriksregionen etterlyser et tydelig skifte fra plan til handling:

- **Færre og tydeligere prioriteringer**
- **Forpliktende oppfølging med klare ansvar**
- **Formaliserte samarbeidsavtaler**
- **Operative samhandlingsarenaer**

Det er avgjørende at fylkeskommunen tar en tydeligere lederrolle i koordinering og prioritering av innsatsen.

3. Konsekvenser for egen virksomhet

Konsekvenser for egen virksomhet. Hvilke politiske og administrative konsekvenser har planambisjonene og tiltakene for deres egne ressursprioriteringer og oppfølging (for eksempel behov for omprioritering, kompetanseutvikling, organisering eller politiske vedtak)?

Planens ambisjonsnivå vil kreve:

- Økt ressursbruk til samarbeid og gjennomføring
- Kompetanseheving innen klima, teknologi og innovasjon
- Tettere interkommunalt samarbeid

Dette forutsetter at planen gir tydelig retning for prioriteringer.

4. Rammebetingelser og interessepolitikk

Rammebetingelser og interessepolitikk. Hvordan kan høringsinstansene bistå i ambisjonen om å arbeide mer målrettet med rammebetingelsene til Buskerud, slik at regionen får større gjennomslag nasjonalt? Vi vil gjerne at dere peker på 2–3 interessepolitiske prioriteringer dere vurderer som særlig avgjørende.

Ringeriksregionen mener Buskerud må opptre mer samlet og tydelig nasjonalt.

Vi anbefaler følgende hovedprioriteringer:

1. **Full statlig oppfølging av kritisk infrastruktur**
– inkludert FRE16, E16 (Nymoene–Eggemoen og Skaret–Høgstet) og jernbanesatsing
2. **Bærekraftige økonomiske rammer for kommunene**
– særlig knyttet til klima- og miljøkrav
3. **Nasjonale virkemidler for økt arbeidsdeltakelse**

Det bør også vurderes **felles initiativ opp mot nasjonale myndigheter**, herunder felles henvendelser til Samferdselsdepartementet for å sikre fremdrift i prioriterte prosjekter.

5. Regional areal- og mobilitetspolitikk

Regional areal- og mobilitetspolitikk. Er prioriteringer og arbeidstilnærming et godt svar på areal- og mobilitetsutfordringene i Buskerud, og hvordan kan areal- og mobilitetsprioriteringene forsterke innsatsen mot de tre prioriterte utviklingsmålene om mer innenforskap, verdiskaping og omstilling og det å bevare natur- og kulturverdier i et generasjonsperspektiv?

Ringeriksregionen vurderer hovedretningen i Buskerudplanen som relevant, men for lite forpliktende – særlig når det gjelder samordning på tvers av fylkesgrenser.

Areal- og mobilitetspolitikken må i større grad ta utgangspunkt i **faktiske bo-, arbeids- og transportregioner**, ikke administrative grenser.

Ringeriksregionen er en integrert del av Osloregionen, med betydelig potensial for både boligvekst, næringsutvikling og avlastning av pressområder. Regionen har allerede tilrettelagt for vekst gjennom omfattende regulering av bolig- og næringsarealer, men manglende samferdsel og svak regional samordning begrenser utviklingen.

På denne bakgrunn forventer Ringeriksregionen at Buskerudplanen i større grad:

- **Forplikter til samordnet areal- og transportutvikling på tvers av fylkesgrenser**, særlig mot Akershus
- Sikrer at **grensekryssende transportårer** prioriteres som en del av et helhetlig regionalt mobilitetssystem

- Legger til rette for **sømløse overganger mellom fylker**, både for kollektivtransport, vei og bane
- Bidrar til at funksjonelle regioner som Ringeriksregionen **inkluderes i relevante planprosesser**, herunder regionale planer i tilgrensende fylker
- I større grad kobler **arealutvikling, transport, klima og næringsutvikling** i én helhetlig strategi

Manglende koordinering mellom Buskerud og Akershus svekker i dag:

- utviklingen av en **felles arbeidsmarkedsregion**
- muligheten for **effektiv arealutnyttelse og boligutvikling**
- overføring av **gods fra vei til bane**
- evnen til å nå **klima- og bærekraftsmål**

Ringeriksregionen vil også understreke behovet for:

- **Bedre utnyttelse av eksisterende infrastruktur**, særlig jernbane
- Styrket satsing på **kollektiv, gang- og sykkelløsninger**
- Bedre **regional koordinering av næringsarealer og logistikk**
- En arealpolitikk som i praksis ivaretar **matjord, naturverdier og klimahensyn**

Areal- og mobilitetspolitikken må brukes aktivt som et strategisk virkemiddel for å oppnå både verdiskaping, innenforskap og bærekraft.

Avslutning

Ringeriksregionen støtter ambisjonene i Buskerudplanen, men understreker at ambisjoner alene ikke gir resultater.

Det som nå trengs er tydelige prioriteringer, forpliktende samarbeid og vilje til å velge. Særlig gjelder dette samferdsel, hvor manglende fremdrift vil få direkte konsekvenser for regionens utviklingsmuligheter.

Ringeriksregionen forventer at dette tydeliggjøres i det videre arbeidet.